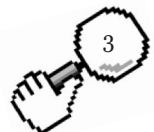

Majkl Kolman

Punim jedrima

Prevela
Vesna Odanović-Kapuran

ODISEJA
Odiseja
Beograd, 2007.

Beli talasi su se pomaljali iznad Džošove glave. Svim silama se trudio da ne zaplače od straha. Kad je voda zapljusnula brod, okrenuo je glavu. U ušima mu je odzvanjao zvuk talasa koji udara o pramac i šištanja vode koja se sli-va niz palubu, nazad u more.

Teško dišući, podigao je pogled prema velikim jedrima, nabrekli od vetra koji je fujukao. Pored njega, toliko blizu da je mogao da ga dotakne, more je brzo promicalo.

Još jedan talas udari u pramac, a potom još jedan i mlaz vode suknuo je u vazduh. Džoš je mogao da oseti so na usnama.

Zagledao se ispred sebe. Linija horizonta jedva se videla, spojena sa sivim oblacima. Ni na jednoj strani Džoš nije video ni naznaku kopna. Bio je sam, potpuno sam, usred Atlantskog okeana.

A onda se smračilo.

INTERNET (internet),
NET (net), **WEB** (web)

– Internet, Net, Mreža,
razni nazivi za mrežu
kojom su povezani
računari širom sveta.

Ona omogućava
komunikaciju
međusobno udaljenih
ljudi, pristup različitim
podacima, elektronsko
poslovanje, kupovinu i
još mnogo toga.

Menor haus, Portsmaut, Engleska nedelja, 2. jun, 14.40

Kad je skinuo slušalice za virtuelnu realnost, Džošu Alenu je bilo potrebno nekoliko sekundi da shvati da nije sam na jedrilici koja se trkala, već u spavaćoj sobi sa dvoje prijatelja, Tamsin Smit i Robom Zanelijem. Gledao je program *Virtuelna realnost* (VR) na Robovom računaru.

„Uh, ovo je baš bilo odlično“, rekao je Džoš. „Kao da sam bio tamo!“

Rob se nasmejao. „Ma, da, ali zar ne bi bilo bolje da si stvarno tamo, Džoš? Da sâm jedriš preko Atlantika?“

Džoš je odmahnuo, dok mu se smeđa kosa razletela na sve strane. „Nema šanse! VR je toliko dobar da sam se osećao kao da sam na okeanu.“

Tamsin se nasmejala. „Jednom da se i ja potpuno složim sa Džošom! Volim da osetim čvrsto tlo pod nogama.“

„A ja bih baš voleo“, odgovorio je Rob i nagnuo se da izvadi CD iz računara.

„Da li si rekao da ima još nešto?“ upitala je Tamsin, pokazujući prstom na CD u Robovoj ruci.

„Pa, da, na početku je neki vodič kroz potpalublje. Mnogo je zanimljivo, a spolja se uopšte ne vidi. Ti brodovi unutra imaju sve, stvarno.“

Tamsin je uzela slušalice za VR. „Mogu li i ja da probam?“

Rob je odmahnuo glavom. „Nemoj sad. Hoću da se ulogujem na Net. Očekujem jedan *morskimejl*!“

Pošto je zatvorio program *Virtuelna realnost*, na ekranu se pojavila početna strana brauzera. Dva puta je kliknuo mišem na ikonicu globusa.

„Znam da ne treba da zapitkujem, ali zašto si rekao *morskimejl* umesto imejl?“

Rob je razvukao usne u osmeh. „Džoš, čoveče, moraćeš da budeš još malo strpljiv i videćeš...“

Nisu dugo čekali. Trenutak kasnije slika na ekranu se promenila. Robov računar je sada bio povezan sa svetskom mrežom računara poznatom pod imenom Internet. Na ekranu se pojavio meni koji je nudio različite stvari kao izbor.

Rob je već duže vreme koristio Internet. Posle saobraćajne nesreće bio je prikovan za invalidska kolica, a njegovi roditelji najpre nisu hteli da ga pošalju u običnu školu. Dugo je učio kod kuće i Internet mu je bio jedina prilika za druženje i komunikaciju.

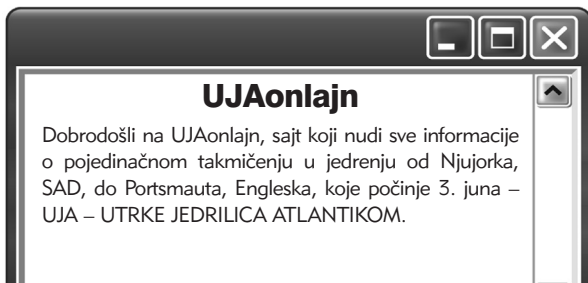
Tako je upoznao Tamsin i Džoš, kad se njihova škola povezala na Internet. Sad je i Rob išao u istu školu, pa su se viđali svakog dana.

„Imaš jedan imejl“, rekao je Džoš pokazujući na poruku ispod. „Je l’ to čekaš?“

„Ne, to je imejl, a *morskimejl* je negde drugde!“ odgovorio je Rob.

Mišem je pomerio kursor preko ekrana i kliknuo na opciju *Sport*. Istog trenutka se pojavio drugi meni sa spiskom svih sportova – od skijanja do jedrenja. Rob je tražio jedrenje.

„Hej, mornari!“ viknuo je Rob kad je ugledao ono što je tražio. „Tu je!“

SOFTWARE (softver)

– engl. meka roba – ovaj termin se koristi za sve vrste računarskih programa (ili aplikacija), što je drugi izraz za softver koji obavlja određeni zadatak, operativnih sistema i slično.

HARDWARE

(hardver) – engl. meka roba – termin koji se odnosi na samu mašinu računara, odnosno fizičke delove računarskog sistema. U osnovi, svi opipljivi delovi opreme računara predstavljaju hardver, dok oni neopipljivi, kao i kodirane informacije koje pokreću računar, čine softver. Ljudi koji se bave softverom (programskim delovima računara) često se u žargonu nazivaju hakeri. Ljude koji se bave hardverom (tehničkim komponentama računara) zovu majstori.

LAPTOP ili NOTEBOOK

(noutbuk) – prenosni,
portabl računar.

Zgodan zbog malih
dimenzija i mogućnosti
da radi na baterije.

Računari postaju
sve manji i manji,
verovatno će jednog
dana moći da stanu
u džep.

Rob je rekao Tamsin da preuzme miša. „Klikni na opciju *Takmičari*“, rekao joj je.

Pojavio se spisak: jedrilice koje učestvuju u trci, sponzori i imena takmičara, muškaraca i žena koji će jedriti.

„Vidite li neko poznato ime?“ upitao je Rob, gledajući čas u Tamsin, čas u Džoša.

Oboje su pogledom preleteli preko spiska i, u središtu, ugledali na šta Rob cilja.

Napred Gejmzoun (Bred Stjuart)
– Sponzor Gejmzoun Ltd

„*Gejmzoun*?“ upitala je Tamsin, razrogačenih očiju. *Gejmzoun* je bilo ime kompanije za proizvodnju računarskih igrica koja je bila vlasništvo Bobovih roditelja. „Je l’ to znači da su tvoji roditelji sponzori ove jedrilice u velikoj trci? Fenomenalno!“

Rob je klimnuo glavom, videlo se da je srećan. Uzeo je blistavi CD. „Nije to bilo koja jedrilica, Tamsin. To je jedrilica koju si videla ovde. Ona na kojoj si jedrio, Džoš!“

„Stvarno? To je baš kul.“

„I ti to nisi nikome rekao?“ upitala je Tamsin.

„Nije baš tako“, zadirkivao ih je Rob. „Upravo sam poslao poruke svima da ih obavestim.“

Mislio je na Toma, Lorin i Miča, troje prijatelja sa kojima su se svi sprijateljili preko Interneta. Tom živi u Australiji, Lorin u Kanadi, a Mič u Americi.

„Ali nisi rekao nama!“ uzviknula je Tamsin.

Rob je podigao glavu. „Hej, pa vama dvoma sam hteo da kažem uživo! Osim toga, ja sam za to saznao tek pre nekoliko dana. I ja sam jedva poverovao kad su mi mama i tata rekli.“

„Misliš kad su ti rekli da su kupili jedrilicu?“ upitao ga je Džoš. „I ja bih jedva u to poverovao.“

„Nisu je kupili. Oni su samo sponzori – pomogli su da se takmičenje finansira, a za uzvrat ime njihove kompanije će biti ispisano na jedrilici.“

„Zašto?“ upitao je Džoš.

Tamsin je tapkala po ekranu monitora. „Reklama. Ako detalji u vezi sa trkom budu na Netu...“

„I na televiziji“, dodao je Rob, „i u novinama...“
„Onda će ceo svet čuti za *Gejnzoun* dok se trka ne završi. Pogotovo ako jedrilica *Napred Gejnzoun* pobedi!“
„Ili potone!“ dodao je Džoš dok je na stolici pravio pokrete kao brod koji se ljulja.

„Džoše!“ Tamsin ga je gađala jastukom.

„Ne brini, Tamsin“, smirivao ju je Rob. „Ako je Bred Stjuart tako dobar jedriličar kao što tata kaže, onda nema šanse da se tako nešto dogodi. Možda neće pobediti, ali sigurno neće potonuti!“

„Zar će jedriti sâm?“ upitala je Tamsin.

Rob je klimnuo glavom. „Strašno, je l' da? Već je mnogo puno puta jedrio sam. Snimio je video za ovaj CD tokom poslednjeg jedrenja. To je zainteresovalo mamu i tatu. Oni očigledno razmišljaju o širenju posla i pravljenju video-igrice. Čim su videli Bredov video snimak, shvatili su da bi igrica s jedrenjem bila dobra. I odmah su od toga napravili demo-igricu na CD-u.

„Sad mi je jasno zašto si očekivao *morskimejl!*“ rekao je Džoš.

„Ne baš sasvim“, odgovorio je Rob. Kliknuo je na MAIL gde je pisalo: *Imate 1 novi imejl*. Odjednom se ekran izmenio i pojavio se spisak elektronske pošte koju Rob još nije pregledao. Izabrao je novu prispelu imejl poruku na vrhu spiska.

Od: bred@uja.com

Za: zmaster@prime.co.uk

Džoš je pogledao podatke o pošiljaocu. „Od Breda? Nije valjda od *onog* Breda?“

„Od njega, nego šta. Kompanija koja je postavila veb-sajt UJAonlajn organizuje ceo događaj kao najbolji način da pokaže šta sve može savremena oprema za komunikacije.“

„Da ne misliš možda na *njihovu* opremu za komunikacije?“ upitala je Tamsin.

„Naravno“, odgovorio je Rob. „Štaviše, opremili su sve jedrilice svojom opremom – laptopovima, radio-modemima, svim što treba. Nju će jedriličari koristiti da bi sa Interneta dobili izveštaje o vremenskim uslovima i druge slične informacije.“

E-MAIL (imejl) – skraćeno od engl. *electronic mail*, elektronska pošta. Za razliku od obične pošte koju nose pošтари i koju podrugljivo zovu snejl-mejl (engl. *snail mail*, puževska pošta), elektronske poruke, barem teoretski, stižu do primaoca istog trenutka.

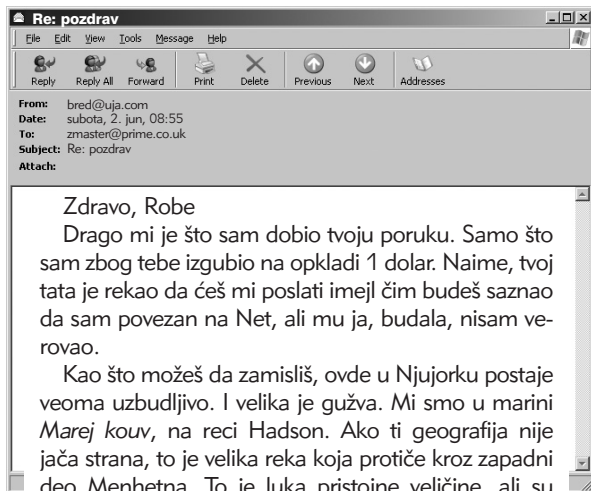

Džoš je pokazao poruku na ekranu. „Čekaj da pogodim! Hteo si da proveriš sistem i poslao si poruku Bredu Stjuartu.“

Rob se nasmejao. „Brzo kapiraš!“

Čitali su odgovor od Breda Stjuarta, dok je svako od njih zamišljao jedriličara kako sedi ispred svog računara na palubi jedrilice *Napred Gejnzoun*.

SURF (surf) – engl. surfovanje, vožnja na talasima; u Internet terminologiji pretraživanje Interneta.

Zdravo, Robe
Drago mi je što sam dobio tvoju poruku. Samo što sam zbog tebe izgubio na opladi 1 dolar. Naime, tvoj tata je rekao da ćeš mi poslati imejl čim budeš saznao da sam povezan na Net, ali mu ja, budala, nisam verovao.

Kao što možeš da zamisliš, ovde u Njujorku postaje veoma uzbudljivo. I velika je gužva. Mi smo u marini *Marej kouv*, na reci Hadson. Ako ti geografija nije jača strana, to je velika reka koja protiče kroz zapadni deo Menhetna. To je luka pristojne veličine, ali su sada svi takmičari u luci, pa je velika gužva. Ljudi na sve strane. Treba da isplovimo kroz trideset sati, pa se nadam da ćemo se nekako snaći do tada.

Ja sam se prilično dobro pripremio za putovanje. Ako su meteorolozi u pravu i ako budemo imali povoljne zapadne vetrove, kako predviđaju, mogu da pređem put za sedamnaest dana.

Ovde postaje malo napeto. Naravno da niko od nas ne želi da nešto pođe naopako. Trka će imati veliki publicitet i marina je puna posetilaca. Niko ne obraća pažnju na njih sve dok se ne pretvore u lovce na suvenire i ne počnu da uzimaju stvari. Zato većina jedrilica danas ima alarme koji obaveštavaju ako uđe neko ko je nepoželjan.

Ali, to ponekad može da stvori problem. Alarm na jedrilici *Napred Gejnzoun* se sinoć pokvario i izvukli su me iz kreveta da ga isključim!

„Alarm?“ upitao je iznenada Džoš.

Pogledali su se. Troje prijatelja se izveštilo u rešavanju zamršenih zagonetki pomoću Interneta.

„Čitaj dalje“, rekla je Tamsin i ponovo pogledala u ekran.

Kao što si verovatno shvatio, ja nisam proveo noć na jedrilici. Mi mornari smo prilično sujeverni ljudi, a jedna od praznoverica koje se pridržavam jeste da spavam u mekanom hotelskom krevetu nekoliko noći pre isplavlivanja – što po teoriji treba da mi donese mirno more. U mojoj ludoj glavi stvari ovako stoje: bilo da mi ovo sujeverje donese ili ne donese mirno more, u svakom slučaju sam se pristojno ispavao, za šta neću imati prilike narednih sedamnaest dana! Bilo kako bilo, verovatno se radilo o lažnoj uzbuni. Ništa ne nedostaje. Ipak, večeras ću zaboraviti na svoje sujeverje i prespavaću na brodu, za svaki slučaj.

„Znači da je ipak sve u redu“, primetio je Džoš ražočarano.

„Šteta“, dodao je Rob. Dok je skrolovaio stranu da bi video kraj Bredove poruke, oči su mu zasjale. „Ipak ne vidim zašto Mič ne bi proverio sve još jednom dok je tu...“

Naravno da ću tvom prijatelju Miču pokazati *Nared Gejnzoun*. Reci mu da dođe na dok 42, ali da stigne sutra prepodne. Trka počinje u 3 sata po lokalnom vremenu a biće mi potrebno neko vreme za pripremu.

Pa, Robe, to bi bilo sve. Sledeći put ćeš od mene dobiti poruku negde s Atlantika.

Bred

„Mič će videti jedrilicu?“ iznenadila se Tamsin.

„Izgleda da hoće. Pre nego što sam poslao imejl Bredu, pisao sam i Miču o trci i svemu ostalom. On mi je brzom brzinom poslao odgovor.“

FLAME (flejm)

– engl. plamen, vatra; u engleskom surferskom žargonu poruka puna besa, ljutnje pa i psovki.

„I pitao te je da li bi mogao da vidi *Napred Gejmzoun?*“

„Baš tako“, odgovorio je Rob. „Napisao mi je da je oduvek želeo da vidi sportsku jedrilicu izbliza, još od vremena kad je puštao modele jedrilica da plove u Central parku. Kad sam stupio u kontakt s Bredom, pitao sam ga za to. Mič će mi biti veliki dužnik kad vidi ovo!“

Mič Zaneli živi u Njujorku. On je jedan od prvih prijatelja koje je Rob upoznao preko Interneta, pošto se Rob raspitivao da proveri da li su rođaci. Od tada se dopisuju. Zajedno sa Lorin i Tomom i njegovo dvoje prijatelja iz škole, uz pomoć Interneta su razrešili više zamršenih slučajeva.

Rob je mišem pomerio kursor i kliknuo na ikonicu FORWARD. Trenutak kasnije pisao je kratku poruku Miču.

Tamsin i Džoš su se nagli napred, svako na drugu stranu. „Nemoj da zaboraviš da mu napišeš za alarm“, podsetila je Tamsin.

Rob se cerekao: „Neću.“